

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2015

Vyhlásené: 17. 07. 2015 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 05. 2021 do: 30. 06. 2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

161

ZÁKON

z 21. mája 2015

Civilný mimosporový poriadok

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Základné princípy

Čl. 1

Súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

Čl. 2

(1) Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi vyjadrené a chránené.

(2) Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Čl. 3

(1) Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

(2) Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Čl. 4

Súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak

je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

Čl. 5

(1) Súd koná aj bez návrhu, na návrh prokurátora alebo na návrh účastníka konania. Predmet konania vymedzuje zákon.

(2) Súd postupuje z úradnej povinnosti na základe zákona na účely prejednávania a rozhodnutia veci tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

Čl. 6

Súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhl.

Čl. 7

Úkony účastníkov konania sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah. Formálne pochybenie možno namietť iba vtedy, ak by bol pri správnom procesnom postupe dosiahnutý iný výsledok konania. V záujme hospodárnosti konania a ochrany práv a právom chránených záujmov účastníkov konania môže súd upustiť od vykonania určitých úkonov alebo prispôbiť ich realizáciu tak, aby dosiahol spravodlivé rozhodnutie vo veci.

Čl. 8

Na prejednanie veci sa nariaďuje ústne pojednávanie, ak zákon neustanovuje inak.

Čl. 9

Pojednávanie prebieha zásadne verejne, ak zákon neustanovuje inak; verejnosť môže byť z konania vylúčená len zo závažných dôvodov ustanovených zákonom.

Čl. 10

(1) Dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon.

(2) Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

Čl. 11

(1) Súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

(2) Súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 2 ods. 1.

Čl. 12

Súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Čl. 13

Účastníci konania konajú v styku so súdom osobne, ak zákon neustanovuje inak. Účastníci

konania môžu konať aj prostredníctvom zástupcu; napriek zastúpeniu môže súd účastníka konania vyslychnúť, ak je to potrebné a možné.

Čl. 14

Cudzie rozhodnutia majú za podmienok ustanovených osobitným predpisom rovnaké účinky a požívajú rovnakú ochranu ako vnútroštátne rozhodnutia.

PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Prvý diel Predmet zákona

§ 1

Podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

§ 2

(1) Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Druhý diel Niektoré ustanovenia o príslušnosti súdu

§ 3

(1) Na konanie je miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon.

(2) Ak nie je príslušnosť súdu určená podľa predchádzajúceho odseku, je na konanie miestne príslušný súd, ktorý je všeobecným súdom navrhovateľa.

§ 4

Ak bol podaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu.

§ 5

Súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

§ 6

(1) Ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

(2) Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú

súdy viazané.

(3) Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania alebo iného podania zostávajú pri postúpení veci zachované.

Tretí diel

Niektoré ustanovenia o účastníkoch

§ 7

Účastníci

(1) Účastníkom je ten, koho tento zákon za účastníka označuje.

(2) V konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom aj ten, o koho právach a povinnostiach sa má konať.

§ 8

(1) Návrh navrhovateľa, ktorému nesvedčí účastníctvo podľa § 7, súd uznesením odmietne.

(2) Ak súd z obsahu návrhu uvedeného v odseku 1 zistí, že sú dané dôvody na začatie konania aj bez návrhu, rozhodne o začatí konania bez návrhu.

§ 9

Ak to okolnosti vyžadujú, môže súd rozhodnúť, že ten, kto nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, musí byť v konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom alebo procesným opatrovníkom, aj keď ide o vec, v ktorej by mohol konať samostatne.

§ 10

Pribratie do konania

(1) Ak sa niekto z tých, o ktorých právach a povinnostiach sa má konať, nezúčastní konania od jeho začatia, vydá súd, len čo sa o ňom dozvie, uznesenie, ktorým ho priberie do konania ako účastníka.

(2) Ak sa stal účastníkom ten, o koho právach alebo povinnostiach sa nekoná, súd uznesením konanie vo vzťahu k nemu zastaví.

§ 11

V konaniach podľa tohto zákona je intervencia vylúčená.

§ 12

(1) Súd môže uznesením pribrať Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže do konania vo veciach podľa prvej hlavy druhej časti a podľa štvrtej časti tohto zákona, ak ide o vec s medzinárodným prvkom.

(2) Súd môže uznesením pribrať do konania aj iný subjekt, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

(3) Subjekt podľa odsekov 1 a 2 je v konaní oprávnený na všetky úkony, ktoré môže vykonať účastník, ak nejde o úkony, ktoré môže vykonať len subjekt právneho vzťahu.

§ 13

Účasť prokurátora

(1) Prokurátor môže vstúpiť do začatého konania okrem konania o rozvod manželstva. Ak je s konaním o rozvod manželstva spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode, môže prokurátor vstúpiť do konania v tejto časti.

(2) Prokurátor môže podať návrh na začatie konania, ak možno konanie začať aj bez návrhu, a ak to ustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis.

Štvrtý diel

Niektoré ustanovenia o úkonoch súdu a účastníkov

Zápisnica

§ 14

Každý okresný súd je povinný spísať podanie do zápisnice a postúpiť ho bezodkladne príslušnému súdu. Takéto podanie má tie isté účinky, ako keby sa spísalo na príslušnom súde.

§ 15

Ak zápisnica obsahuje dohodu subjektov právneho vzťahu, podpisujú ju aj subjekty, ktoré dohodu uzavreli.

Súdny komisár

§ 16

(1) V prípadoch ustanovených týmto zákonom súd poverí notára, aby ako súdny komisár konal a rozhodoval v určitej veci; poverenie nie je súdnym rozhodnutím.

(2) Rozhodnutia vydané notárom a úkony vykonané notárom na základe poverenia sú rozhodnutiami a úkonmi súdu prvej inštancie.

§ 17

Poverenie je účinné, len čo ho súd notárovi oznámi.

§ 18

Súd môže uznesením odňať vec poverenému notárovi, ak napriek predchádzajúcemu upozorneniu súdu spôsobí zbytočné prietahy v konaní alebo v iných odôvodnených prípadoch.

§ 19

(1) O vylúčení notára alebo jeho zamestnancov rozhoduje uznesením súd prvej inštancie.

(2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o vylúčení sudcov a iných osôb sa použijú primerane.

§ 20

Ak súd vec notárovi odňal alebo ak rozhodol, že je vylúčený, poverí iného notára.